

dití škodu a to i tehdy, kdyby měl k věci silnější právo, tedy třeba i právo vlastnické. Musí nahradit škodu, kterou utrpěl držitel odnětím držby po dobu, po kterou mu byla držba odňata. Na jakosti a povaze držby, jak již řečeno, nezáleží a rozsah náhrady řídí se stupněm viny. Vše to odvolací soud přehlédl a předpisy §§ 329 a 354 obč. zák., na které se odvolává, a rovněž předpis § 335 obč. zák., na nějž se odvolává žalovaný, se nehodí na tento případ. Z téhož důvodu jest pro tento spor bez významu i námitka žalovaného, že prý později došlo ke zrušení smlouvy ex tunc, že sám žalovaný má proti žalobci nárok na náhradu škody pro nesplnění a že obě strany mají nárok na vydání odpůrcova obohacení, že tedy by musil žalobce vydati užitek z koně a že, co by bylo takto bezdůvodným obohacením, nemůže býti na druhé straně náhradním nárokem. Netřeba se tu obíratí otázkou, zda skutečně došlo ke zrušení smlouvy, správně otázkou, zda žalovaný ze dvou jemu v § 918 odst. 1 obč. zák. vyhrazených práv si zvolil ustoupení od smlouvy, ani otázkou, zda má žalovaný nárok na náhradu škody pro nesplnění (§ 921 obč. zák.), neboť dodatečné zrušení smlouvy jako titulu pořádné držby žalobcovy nemohlo se dotknouti jeho nároku na náhradu škody podle § 346 obč. zák., který přísluší i nepořádnému držiteli, jenž byl z držby vysazen. Totéž platí o domnělé podmínce smlouvy, k níž jest podotknouti, že žalovaný v žalobní odpovědi mluvil o podmínce kreditování doplatku, nikoli o podmínce hotovosti smlouvy. Ve příčině domnělého nároku žalovaného na náhradu škody pro nesplnění šlo by jen o vzájemnou pohledávku žalovaného, která však nebyla ani specifikována, ani započtením uplatněna. Netřeba se tudíž tímto nárokem žalovaného vůbec obíratí. b) Škoda, kterou žalobce nahrazenu míti žádá, záleží podle jeho přednesu v ušlém výdělku za úplatné poskytování povozů a za nemožnost provozovati cihelnu. Jde tedy o škodu majetkovou podle § 1293 obč. zák. a nikoli o újmu na zájmech, jak míní odvolací soud. Pokud je tento nárok odůvodněn a do jaké výše, nutno teprve v doplněném řízení vyšetřiti, neboť nižší soudy se důsledkem svých názorů touto otázkou neobíraly. V tom směru jest odůvodněn také uplatněný dovolací důvod § 503 čís. 2 c. ř. s. Ježto tedy pro nesprávné právní posouzení věci nebyly zjištěny skutečnosti pro rozhodnutí sporu podstatné a vada ta zasahuje až do první stolice, bylo postupovati podle § 503 čís. 2 a 510 c. ř. s.

Čís. 7304.

Odhad za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty.

O tom, jaký vliv bude míti rozdíl ve vnitřní hodnotě bývalé rak.-uh. koruny a Kč na vypočítání přírůstku hodnoty a vyměření dávky z přírůstku hodnoty, nepřísluší rozhodovati soudům, nýbrž samosprávným úřadům pověřeným vyměřením dávky.

Při určení odhadní ceny dlužno přihlížeti i k náhradě, již platí doly ročně v různé výši majiteli nemovitosti za škody poddolováním.

(Rozh. ze dne 8. září 1927, R II 267/27.)

K návrhu městské rady v O. o soudní odhad nemovitostí za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty stanovil soud první stolice cenu nabývací (k 1. lednu 1914) na 15.459 Kč 80 h, cenu zcizovací (k 27. červnu 1925) na 45.125 Kč. Rekursní soud k rekursu odpůrců navrhovatelky napadené usnesení potvrdil. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu, ale opravil usnesení prvního soudu v ten rozum, že odhadní cena k 1. lednu 1914 platí nikoliv v korunách československých, nýbrž rakouskouherských.

Důvody:

Stěžovatelé odporují napadenému usnesení ze všech podle § 16 nesp. říz. při mimořádném dovolacím rekursu jedině přípustných důvodů, totiž pro zmatečnost, zřejmý rozpor se zákonem a se spisy, ale nepodařilo se jim žádný z nich prokázat. Důvod zřejmého rozporu se spisy nebyl jimi vůbec nijak proveden. Zmatečnostmi v nesporném řízení nejsou jiné vady, než které vypočítává § 477 c. ř. s., takovými netrpí však ani napadené usnesení, ani předcházející mu řízení. Porušení zákonných předpisů o počtu znalců bylo by sice vadou řízení, není však zmatečností a nemůže býti proto mimořádným dovolacím rekursen již uplatněno. Výtka jest však mimo to v rozporu se spisy, neboť o všech cenách byli správně podle § 9 odhadního řádu pro nemovitosti ze dne 25. července 1897, čís. 175 ř. zák. slyšení dva znalci obeznámení s cenami stavebních a hospodářských pozemků na Ostravsku a nebylo důvodu přibrati zvláštní znalce pro pozemky stavební a pro pozemky hospodářské, tím méně přibrati dva znalce z oboru stavebního pro ocenění domku, jenž měl v roce 1914 cenu jenom 2.500 Kč, v roce 1925 pak byl vůbec bez ceny. Bezpodstatná a rovněž v rozporu se spisy jest výtka zmatečností spatřované v tom, že znalecký posudek nebyl stěžovatelům doručen ku podání námitek. Pokud právo stěžovatelů, vyjádřiti se o posudku znalců, bylo porušeno, byla vada ta napravena již prvním rozhodnutím rekursního soudu. Aby poslední prohlášení znalců, v němž po obšírném soudním šetření a po četných připomínkách a námitkách stěžovatelů setrvali při svém posudku, bylo doručeno stěžovatelům za účelem dalších námitek, nebylo podle pravidel nesporného řízení třeba. V tom, že nižší soudy nepřihlížely k rozdílu mezi korunou československou a korunou rakousko-uherskou, není zmatečností, jak stěžovatelé soudí, nýbrž nezákonností, ve věci pak jest výtka oprávněná jenom potud, že ceny k 1. lednu 1914 měly býti udány v korunách rakousko-uherských, jež byly tehdy jediným zákonným platidlem a mírou hodnot a jichž hodnotou se odhadci také skutečně řídili. Nesprávnost byla dodatečně napravena. Jaký vliv bude míti rozdíl ve vnitřní hodnotě obou korun na vypočítání přírůstku hodnoty a vyměření dávky z přírůstku hodnoty, o tom rozhodnouti nepřisluší soudu, nýbrž samosprávným úřadům pověřeným vyměření dávky. Úloha soudu jest skončena určením odhadní ceny k určitému dni ve měně v ten den platné. Dalším a hlavním předmětem dovolacího rekursu jest, že znalci a nižší soudy přihlíželi k nároku na náhradu škod způsobených na odhadovaných nemovitostech

poddolováním jako k okolnosti zvyšující cenu nemovitostí. Stěžovatelé doličují, že nárok na odškodnění jest nárokem obligačním a nemá vlivu na cenu nemovitostí. Výtka týká se jenom ceny pozemků p. č. 295, 296 a 297 k 17. červnu 1925, jež byla určena na 3.517 Kč 50 h, a není proto způsobila, by ospravedlnila konečný návrh rekursní na snížení ceny všech odhadovaných nemovitostí k 17. červnu 1925 ze 45.125 Kč na 30.000 Kč. Není však ani věcně odůvodněná, neboť není v rozporu se zákonem, že bylo při určení odhadní ceny přihlíženo k náhradě, již podle nenapadeného zjištění prvního soudu platí doly ročně, ale vždy v různé výši, majitelům nemovitostí jako náhradu za škody způsobené poddolováním. Náhradou touto rozmnožuje se užitek z pozemků, obecná cena, již soud odhadem určuje, řídí se však podle § 305 obč. zák. právě úhrnkem všeho užitku. Ze skutečnosti, že doly platí náhradu ročně a v různé výši, plyne, že se náhradou vyrovnává každý rok zvláště rozdíl mezi užtkem, který by byly pozemky poskytly, kdyby nebyly poddolovány, a který skutečně poskytly. Poddolováním utrpěl naturální, nikoliv však celkový výnos pozemků, při určení obecné ceny musí však býti přihlíženo ku všem užtkům, které s držením nemovitosti jsou spojeny. Okolnost, že při prodeji nemovitostí dne 17. června 1925 byla zvláště ujednána a zaplacená cena nemovitostí ve stavu poddolovaném a cena práva na náhradu za poddolování, nemůže nic změnit na tom, že právo požadovati náhradu za poddolování jest nerozlučně spojeno s držbou nemovitosti a že poskytovaná náhrada jest užtkem z nemovitosti. Ani v tomto směru není dovolací rekurs opodstatněn, pročez bylo uznati, jak se stalo.

Čís. 7305.

Ručení za škody z provozu automobilů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.).

Osoba, jež byla z ochoty dopravována na jednom ze setkavších se vozidel, má nárok podle §§ 1, 2 zák. proti majiteli a řidiči druhého vozidla. Řidiče vozidla, na němž byl poškozený dopravován z ochoty, dlužno považovati v poměru poškozeného proti majiteli a řidiči druhého vozidla za »třetí osobu« ve smyslu § 2 zák.

(Rozh. ze dne 8. září 1927, Rv II 773/26.)

Motorové kolo Františka M-a, na němž byl z ochoty dopravován žalobce, srazilo se s automobilem řízeným Emilem N-em a náležejícím městu O. Žalobce byl při srážce poraněn. Žaloba o náhradu škody proti Emilu N-ovi a městu O. byla zamítnuta soudy všech tří stolic. Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolání žalobcovo, opřené o dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s., není opodstatněno. Oba nižší soudy dospěly k zamítnutí žalobní prosby